

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
№ 17

КАРАР
«31» октябрь 2017 ел


Бәйрәкәтамак авыл жирлеге зиратларын
карап тоту кагыйдәләрен раслау
турында

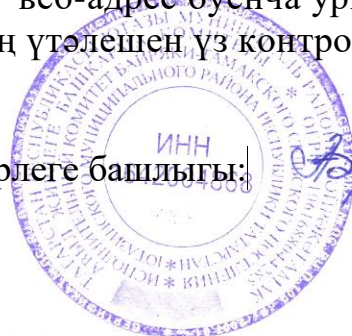
1996 елның 12 гыйнварындагы «Жирләү һәм жирләү эше турында» 8-ФЗ санлы һәм 2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ санлы федераль законнарга, 2005 елның 12 декабрдәге «Татарстан Республикасында яңа төзелгән жирлекләрдә жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү тәртибе турында» 124-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Бәйрәкәтамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге Советы **карап итте:**

1. Бәйрәкәтамак авыл жирлеге зиратларын карап тоту кагыйдәләрен расларга.

2. Әлеге карарны Бәйрәкәтамак авылы, Яңа ур., 37 адресы буенча урнашкан махсус жиһазландырылган мәгълүмат стендында һәм Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында www.yutaza.tatar.ru веб-адрес буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә игълан итәргә; Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында : <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча урнаштырырга.

3.Әлеге карарның үтәлешен үз контролемдә тотам.

Бәйрәкәтамак авыл жирлеге башлыгы:  З.М.Әһлиева



БӘЙРӘКӘТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ЗИРАТЛАРЫН КАРАП ТОТУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

- 1.1. Зират-кремациядән соң мәетләрне жирләү өчен урыннарны (территорияләрне) үз эченә алган шәһәр төзелешә комплексы яки объект. Гамәлдәге санитар нормалар нигезендә, үлгән кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) күмү бары тик зиратларда гына рөхсәт ителә.
- 1.2. Бәйрәкәтамак авыл жирлегә зиратлары һәм зиратлар биләгән жир кишәрлекләре Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының "Бәйрәкәтамак авыл жирлегә" муниципаль берәмлегә милкендә.
- 1.3. Зиратлар көн саен: майдан сентябрьгә кадәр - 8 сәгатътән 18 сәгатъкә кадәр, октябрәдән апрельгә кадәр - 8 сәгатътән 16 сәгатъкә кадәр ачык. Үлгән (вафат булган) кешеләрнең мәетләрен (мәетләрен, жәсәдләрен) жирләү (алга таба - үлгән кешеләрне күмү) көн саен 10 сәгатътән 16 сәгатъкә кадәр башкарыла.
- 1.4. Зиратларның территорияләре юллар белән участокларга бүленә. Юлларда участок номерлары күрсәткечләре билгеләнә. Зиратка төп керү урынында аның Бәйрәкәтамак авыл жирлегә башлыгы тарафыннан расланган схематик планы, административ биналар, участоклар, юллар, мактаулы участоклар, гомуми кулланылыштагы урыннар һәм башка ритуаль хужалык объектлары билгеләнә.
- 1.5. Ирекле территориясә күпләп күмелгән зиратлар ачык дип атала.
- 1.6. Зиратның статусы Бәйрәкәтамак авыл жирлегә Башкарма комитетының хокукый акты белән билгеләнә.
- 1.7. Мәетне күмү өчен жир участогы билгеләнгән нормалар буенча бирелә (кагыйдәләргә 1 нче кушымта). Бирелгән жир участогы чикләрендә күмелгәннән соң, каберләү корылмалары расланган күләмнәр һәм характеристикалар нигезендә һәм әлегә Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә билгеләнә ала.

2. МӘРХҮМНӘРНЕ КҮМҮ ҺӘМ КАБЕРЛӘУ КОРЫЛМАЛАРЫН УРНАШТЫРУ ТӘРТИБЕ

- 2.1. Мәрхүмне зиратта күмү үлгән кешенең үлемә турындагы дәүләт таныклыгын күрсәткәндә башкарыла.
- 2.2. Зиратларны күмүгә рөхсәт Бәйрәкәтамак авыл жирлегә башкарма комитеты аша рәсмиләштерелә, кагыйдә буларак, жирләнгәнчегә кадәр бер тәүлек кала, дин һәм милли гореф-гадәтләренә исәпкә алып, жирләнә.
- 2.3. Зиратларны күмүгә жир кишәрлекләре бүлөп бирү күмүгә рөхсәт алган вакытта рәсмиләштерелә.
- 2.4. Ачык зиратларда яки гамәлдәге зиратларның өстәмә бүлөп бирелгән кишәрлекләрендә жирләү, кагыйдә буларак, эзерләнгән каберләр саны буенча эзлекле тәртиптә башкарыла.
- 2.5. Барлык зиратларда да мәетне күмү элекке күмелгән мизгелдән 20 ел үткәннән соң рөхсәт ителә һәм каберләре теркәлгән гражданнарның (оешмаларның) язмача гаризасын биргәндә башкарыла.

2.6. Туганлык участогының буш урынында күмелү Бәйрәкәтамак авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан бу участкадагы каберлекләр теркәлгән гражданның (оешмаларның) язмача гаризасы буенча рөхсәт ителә.

Туганлык участокларында урналарны жирләү Бәйрәкәтамак авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә һәм, элек күмелү вакытына карамастан, гражданның (оешмалар) гаризасы буенча башкарыла.

2.7. Билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип табылган каберлекләр гомуми нигезләрдә башкарыла.

2.8. Архив документлары булмаган туганнар каберлекләренә яисә мондый каберлекләрдә буш урыннарга якин туганнарының язма гаризалары (туганлык дәрәжәсе һәм милеккә хокук - һәйкәлләр, киртәләр һ.б. кабер корылмалары - тиешле документлар белән, ә алар булмаганда - суд карары белән) Бәйрәкәтамак авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәте белән туганнарының язма гаризалары нигезендә башкарыла.

2.9. Зират хезмәткәрләре күмгән вакытта кабер калкулыгында үлгән кешенең фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, үлү датасын һәм теркәү номерын күрсәтеп билгелә куела.

2.10. Зиратның һәр каберлеге зиратның 1нче номерлы китабында жирләү урыны һәм каберлеге өчен бирелгән номерларны һәм күләмнәрен күрсәтеп теркәлә (Кагыйдәләргә № 2 кушымта). Каберлекләренә теркәүнең 1 нче номерлы китабы Бәйрәкәтамак авыл жирлеге Башкарма комитетында мәңгә саклана.

Күмүне гамәлгә ашыручы гражданның (оешмаларга) билгеләнгән үрнәктәге таныклык бирелә (Кагыйдәләргә 3 нче кушымта).

Бәйрәкәтамак авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан һәр аерым очракта башка гражданның каберен яңадан рәсмиләштерү карала.

2.11. Бәйрәкәтамак авыл жирлеге зиратларында кабер салу эшләре Башкарма комитеты карары буенча, эшләр башланар алдыннан һәм алар тәмамлангандан соң зиратны караучы тарафыннан урнаштыру эшләрен башкаруның технологиясен мәжбүри рәвештә тикшереп торы буенча башкарыла. Кабер салу корылмаларын урнаштыру буенча эшләренә башкару технологиясен контрольдә тоту тәртибе зиратны караучы тарафыннан билгеләнә.

Әгәр дә жайланманың технологиясен үтәмәү кабер өстендәге корылмаларга, инженерлык челтәрләренә, аллея, юлларга, яшел үсентеләргә яки тышкы төзекләндерүнең башка объектларына зыян китерүгә (бозуга, юк итүгә) китерсә, эшләренә заказчысы зират караучысы билгеләнгән тәртиптә төзелгән дефект акты нигезендә китерелгән зыянны тулы күләмдә капларга тиеш.

2.12. Эзерләнгән торган һәм куела торган кабер өемнәре башка күмелгән урыннарда керүгә һәм зиратны төзекләндерү һәм яшелләндерү буенча эшләр башкаруга комачауламаска тиеш.

2.13. Кабер өемнәре бирелгән жир участкасы чикләрендә билгеләнә.

2.14. Гражданның (оешмалар) тарафыннан билгеләнгән кабер корылмалары аларның милкә булып тора.

2.15. Каберлекләр, стелалар, мемориаль такталар, башка истәлекле билгеләр һәм кабер өемнәре кую тыела.

2.16. Яңа яки кабер өсте корылмаларына, чыннан да, үлгән кешеләр турында мәгълүматларны чагылдырмый торган биографик мәгълүматлар язылган язулар килү тыела.

2.17. Зиратны караучы рөхсәтеннән башка таләпләргә туры килми торган каберләү корылмаларын урнаштырган гражданның, әлегә кисәтү алгандан соң, 20 көн эчендә аларны сүтү турында язмача кисәтелә, шуннан соң Бәйрәкәтамак авыл жирлеге башкарма комитеты төзегән комиссия тарафыннан аларны демонтажлау турында Карар кабул ителә.

2.18. Куелган таләпләргә туры килми торган кабер өстендәге корылмаларны сүтү, аларны билгеләнгән затлардан баш тартканда яисә читләштергәндә, рөхсәт ителгән житешсезлекләренә бетерүдән баш тарткан очракта, Бәйрәкәтамак авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

2.19. Кабер өстендәге корылмаларны сүткәннән соң зиратны караучы аларны урнаштырган кешеләргә, зират территориясеннән аларның компонентларын алып чыгу кирәклегенә турында язмача хәбәр итә.

Бер ел дэвамында демонтажланган кабер өеме корылмалары билгелэнгэн тэртиптэ хужасыз дип таныла һәм икенчел эшкэртү өчен махсушлаштырылган предприятиялэргэ тапшырыла яки утильләштерелә.

2.20. Элек билгелэнгэн кабер өстендэге корылмаларны саклауга кабул итү яклар килешүе белән билгеләнә торган аларның бэясен янадан бэялэгәннән соң башкарыла.

3. ЗИРАТНЫ КАРАУЧЫ ВАЗЫЙФАСЫ

3.1. Зиратны караучы зиратны тиешле тэртиптэ тотарга һәм тээмин итэргэ бурычлы:

- каберлэрне вакытында эзерлэү, үлгәннэрне күмү, теркэү билгелэрен исэп-заказ нигезендэ имзалау;
- жэмэгать бэдрэфлэре эше, аллеялар, автомобиль юллары һәм гомуми кулланылыштагы башка хужалык участоклары эше;
- Бэйрэкэтамак авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан расланган Кагыйдэлэр буенча каберне карау өчен вакытлыча инвентарь (көрэк, чилэк, лейка, тырма һ. б.) бирү;;
- күмү өчен жир кишэрлегенэ бүлеп бирелгэн нормаларны һәм каберлэрне эзерлэү кагыйдэлэрен үтэү;;
- дэүлэт саклавында булган хэрби каберлэрне һәм каберлэрне тиешле тэртиптэ тоту;
- янғын куркынычсызлыгы кагыйдэлэрен үтэү;
- күренеп торган урында югарыдагы оешмаларның чын кагыйдэлэрен, адресларын һәм телефоннарын элү.

4. КАБЕРЛЭРНЕ, КАБЕР КОРЫЛМАЛАРЫН КАРАП ТОТУ

4.1. Күмелгэн гражданныр (оешмалар) корылмаларны һәм яшел үсентелэрне (рэсмилэштерелгэн кабер холмы, һэйкэл, цоколь, чэчэк түтэллэре, күмелгэн урыннар турында кирэкле белешмэлэр) үз көчлэре белән тотарга тиеш.

4.2. Жирлэүлэр, шулай ук жирлэнүлэрне тиешенчэ карау турында мэгылүматлар булмаганда, алар хужасыз дип таныла.

Зиратны караучы хужасыз дип тану өчен бурычлы:

Бэйрэкэтамак авыл жирлеге башкарма комитеты вэкиллэрен жирлэү һәм каберлэү корылмаларының хужасызлыгы турында акт тэзү өчен чакыртырга;

кабер өстенэ Бэйрэкэтамак авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан зиратларны жирлэүне тэртипкэ китерү һәм мөрэжэгать итү кирэклегэ турында кисэтү белән табличка куярга;

жирсез жирлэнүнең яки кабер өстендэге корылманың тарихи-мэдэни кыйммэте билгелэнгэн очракта, аның сакланышын, тарихи һәм мэдэни һэйкэллэрне саклау һәм алардан файдалану турындагы законнар нигезендэ, тээмин итэргэ кирэк;

кызыксынган затлар булмаса, бер елдан артык жирлэүнең тарихи-мэдэни кыйммэтлэрен һәм материалларны Бэйрэкэтамак авыл жирлеге башкарма комитетына, милекне хужасыз дип тану турында судка гариза бирү өчен, тапшырырга;

суд карары законлы көченэ кергәннән соң хужасыз кабер корылмалары сүтелэргэ тиеш, э жир участогы гомуми нигезлэрдэ кулланыла.

4.3. Кабердэ ниндидер кабер өсте корылмалары (һэйкэллэр, цоколлар, койма, трафарет һ.б.) юк икэн, э каберсез калган очракта, Бэйрэкэтамак авыл жирлеге башкарма комитеты вэкиле комиссиясе кабернең торышы турында акт тэзи.

Кабер өстенэ Бэйрэкэтамак авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан зиратларны жирлэүне тэртипкэ китерү һәм мөрэжэгать итү кирэклегэ турында кисэтү белән табличка куярга;

Ел үткәннән соң, каберне тэртипкэ китермэгэн очракта, Бэйрэкэтамак авыл жирлеге башкарма комитеты комиссиясе элегэ кагыйдэлэргэ туры китереп, элегэ урынны гомуми нигезлэрдэ күмү өчен куллану мөмкинлегэ турында Карар кабул итэ.

5. МАКТАУЛЫ КҮМЕЛҮЛЭР

5.1. Мактаулы күмелүләр дәүләт һәм жәмгыять алдында зур казанышлары һәм аерым казанышлары булган вафат (һәлак булган) гражданның истәлеген мәңгеләштерү өчен бердәм мемориаль комплекслар булдыру максатларында билгеләнгән.

Мактаулы күмелүләргә жир кишәрлекләре бүлеп бирелә торган урынның күләме түбәндәгечә:

- бер күмү өчен-1,5 м х 2,0 м;

- аннан соң туганнар күмелгән очракта-2,0 м х 3М.

5.2. "Жирләү һәм жирләү эше турында" РФ Федераль законы нигезендә үлгән кешенең мәетенә карата лаеклы мөнәсәбәт буенча гамәлләр хәл итү вәкаләтләре бирелгән вафат булган яисә башка затларны бу хакта үз теләге белән белдергәндә, мактаулы участка күмүгә хокук үлгәннәрнең түбәндәге категорияләренә бирелә:

Советлар Союзы Герое, Россия Федерациясе Герое, Социалистик Хезмәт Герое исеменә лаек булган;

Ленин ордены, Изге апостол Андрей Первозванный ордены, I, II, III һәм IV дәрәжә "Ватан алдындагы хезмәтләре өчен" орденнары, 1, 2 һәм 3 дәрәжә Дан орденнары, 1, 2 һәм 3 дәрәжә Хезмәт Даны орденнары, 1, 2 һәм 3 дәрәжә "Кораллы Көчләрдә Ватанга хезмәт иткән өчен" орденнары, 1, 2 һәм 3 дәрәжә "Ватан алдындагы казанышлар өчен" орденнары белән бүләкләнгән;

Ленин премиясе, СССР Дәүләт премиясе, Россия Федерациясе (РСФСР) Дәүләт премиясе лауреатларына;

Олимпия уеннары чемпионнары.

5.3. Мактаулы участка жирләү хокукы Бәйрәкәтамак авыл жирлегә Башкарма комитетының хокукый акты нигезендә, кызыксынган гражданның, иҗтимагый оешмалар һәм юридик затлар үтенечнамәсе буенча түбәндәге гражданның бирелә:

Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка хөкүмәт бүләкләре белән бүләкләнгән;

Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Ютазы муниципаль районы, Бәйрәкәтамак авыл жирлегә һәм жәмгыять алдындагы казанышлары һәм мактаулы исеменә булган.

5.4. Мактаулы участка жирләнгән һәм әлеге Кагыйдәләрнең 5.2 пункттында күрсәтелгән категорияләргә кермәгән башка туганнарына, алар янәшәсендә мактаулы базада күмелү хокукы Бәйрәкәтамак авыл жирлегә башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча, башкаручыларның мөрәжәгатлары нигезендә һәм туганнары (ирләре) булмаган очракта бирелә.

5.5. Әлеге Кагыйдәләрнең 5.2 пункттында күрсәтелгән затлар арасынан үлчеләрне жирләгәндә, теркәлгән никахта үлгән мизгелгә булган затлар арасынан жир кишәрлегә жирләү иренә (иренә) туганнар күмелү мөмкинлеген исәпкә алып башкарыла.

5.6. Мактаулы участка күмелү хокукына ия булмаган затларны жирләгәндә жир кишәрлегә бер күмелү исәбеннән бирелә.

Каберлеккә жир участогы Бәйрәкәтамак авыл жирлегә башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча, аерым хәлләрдә вафат булган кешенең ихтыяр белдерүе буенча башкаручының язмача мөрәжәгате нигезендә, туганнар каберлегә исәбеннән башкарыла ала:

үлем мизгеленә вафат булган вакытта факттагы никах мөнәсәбәтләрендә озак вакытлар була, ул аларны теркәлгән никахка тиңләштерергә нигез бирә;

кайчан кемдер ялгыз якин туганнарының берсе гомер буе булган аерым привязанность к вафат булган;

бер үк вакытта үлемгә китергән очраклар булганда, кем белән дә булса якин туганнары.

5.7. Алдагы каберлекләр элек мактаулы участка вафат булган кешеләрнең каберләренә рөхсәт ителми.

5.8. Әлеге Кагыйдәләрнең 5.2 пункттында күрсәтелгән жәмгыять һәм дәүләт алдында зур казанышлары һәм аерым казанышлары булган, мактаулы кишәрлектә жирләүгә заказ рәсмиләштергәндә, гамәлдәге законнар нигезендә жирләнгән документлардан тыш, мәетләренә күмгән вакытта гадәти тәртиптә тапшырыла торган документлардан тыш, мәетләренә дәүләт һәм дәүләт алдында аерым казанышлары һәм аерым казанышлары булган затларның ихтыярын белдерүчеләр өстәмә рәвештә түбәндәге документларны тапшыралар:

Советлар Союзы Герое, Россия Федерациясе Герое, Социалистик Хезмэт Герое исеменәренә лаек булучылар өчен тиешле дәүләт бүләгенә-китап һәм грамота;

Ленин ордены, Изге апостол Андрей Первозванный ордены, "Ватан алдындагы казанышлары өчен" орденнары, дан, Хезмэт Даны орденнары, "Кораллы Көчләрдә Ватанга хезмэт иткән өчен" орденнары белән бүләкләнүчеләр өчен-Россия Федерациясе дәүләт бүләгенә тиешле таныклык яки орден кенәгәсе;

Ленин премиясе, СССР Дәүләт премиясе, Россия Федерациясе (РСФСР) Дәүләт премиясе лауреатлары өчен - лауреат дипломы, Россия Федерациясе Хөкүмәте премиясен бирү һәм лауреат исемен бирү турында Россия Федерациясе Хөкүмәте карары, премия бирү турында Россия Федерациясе Президенты Указы, премия бирү турында Россия Федерациясе Президенты Указы;

Олимпия уеннары чемпионнары өчен-Россия Федерациясе Физик культура һәм спорт буенча Федераль агентлык белешмәсе (йә аның варисы).

Күрсәтелгән документлар нотариаль таныкланган күчермәләр яки оригинал күрсәтеп башка күчермәләр рәвешендә тапшырыла.

Әлеге пунктта күрсәтелгән документлар булмаган очракта, архив оешмаларының белешмәләре кабул ителә.

Мәрхүмнең күренекле казанышлары һәм аерым казанышлары факты билгеле булган очракта, аның мәетен мактаулы участокта күрсәтелгән документлардан башка күмү рөхсәт ителә.

5.9. Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка хөкүмәт бүләкләре белән бүләкләнгән, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Ютазы муниципаль районы һәм жәмгыять - мәрхүмнең ихтыярын белдерүне үтәүче жәмгыять алдында казанышлары һәм аерым казанышлары өчен мактаулы исеменәргә ия булган гражданнырны жирләгәндә:

билгеләнгән үрнәктәге гариза (№4 кушымта),

үлгәннәрнең казанышларын һәм казанышларын раслый торган тиешле документлар,

Бәйрәкәтамак авыл жирлегә башкарма комитеты карары (рөхсәт), мактаулы участокта жирләү турында.

Жирләү турында карар Йә аерым документ рәвешендә, йә жирләү турындагы гаризада рөхсәт резолюциясе салу юлы белән Рәсмиләштерелергә Мөмкин.

5.10. Жир участогы бүлеп бирү өчен, иренең (иренең) мәетен күмүне исәпкә алып, алар арасында никах төзү турында таныклык тапшырырга кирәк.

Жир участогы бүлеп биргәндә, башка туганнарның мәетләрен күмүне исәпкә алып, Бәйрәкәтамак авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесенә рөхсәтен тапшырырга кирәк.

5.11. Соңыннан вафат булган икенче иренең (иренең) мәетен күмгәндә, мөрәжәгатъ итүче базар участогында жирләнгән хатыны (хатыны) белән янәшә өстәмә рәвештә бирелә:

алар арасында язылышу турында таныклык (акт язмасы күчермәсе),

кабат никахның булмавы турында паспорт мәгълүматлары.

Башка мәрхүм туганнарының мәетләрен күмгәндә, элек мактаулы участокта күмелгәннәр белән янәшәдә өстәмә рәвештә тәкъдим ителәләр:

билгеләнгән үрнәктәге гариза (№4 кушымта),

Бәйрәкәтамак авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе карары (рөхсәт). Жирләү турында карар Йә аерым документ рәвешендә, йә жирләү турында гаризада рөхсәт резолюциясе салу юлы белән Рәсмиләштерелергә Мөмкин;

туганлык мөнәсәбәтләрен раслаучы документлар;

күрсәтелгән урында жирләнәргә өстенлекле хокукы булган затларның булмавын раслаучы документлар.

5.12. Мактаулы участокта туганнар каберлеген исәпкә алып жир кишәрлегә биргәндә һәм дәүләт һәм жәмгыять алдында зур казанышлары һәм аерым казанышлары булган мәетләрне күмгәндә, Бәйрәкәтамак авыл жирлегә башкарма комитеты, үлгәннән соң жирләнгән булу хокукы булган зат турындагы белешмәләрне күрсәтеп, билгеләнгән тәртиптә күмүне терки.

- 5.13. Махсус оешмалар тарафыннан жирлэнгэн урыннарда кабер өемнөре (һәйкәлләр, тумбалар, чәчәклекләр һ.б.) эзерләү һәм урнаштыру эшләре башкарыла.
- 5.14. Кабер өстендәге корылмалар бары тик Бәйрәкәтамак авыл жирлегә башкарма комитеты белән килештерелгән проектлар, шулай ук эскизлар, тасвирламалар, Фоторәсемнәр буенча гына эшләнәргә мөмкин.
- Зиратның мактаулы участогында урнаштырыла торган кабер корылмалары жирләү статусына туры килергә һәм дәүләт һәм жәмгыять алдында аеруча зур казанышлары һәм күренекле казанышлары булган күмелгән затлар истәлегенә лаеклы мөнәсәбәт тәмин итәргә тиеш.
- 5.15. Махсулаштырылган хезмәт кабер өсте корылмаларының проектларын (эскизларын) килештерми, житештерелгән каберләү корылмаларын билгеләми һәм аларны урнаштыру өчен түбәндәге очрақларда рөхсәт бирми:
- әгәр кабер салу корылмалары жирләү урынының күләменә туры килмәсә;
- әгәр кабер салу корылмалары алардан ерак түгел урнашкан кабер корылмаларына мөлкәти зыян китерү куркынычы тудырса;
- әгәр кабер өстендәге Корылмалар, инженер челтәрләрен (яктырту, су сибү һ.б.), асфальт яисә башка аллеяларны, керү юлларын демонтажлау, почетлы участок территориясен төзекләндерү һәм яшелләндерү буенча өстәмә эшләр башкару зарурилыгы тудыра.
- әгәр кабер өстендәге корылмаларны эзерләү технологиясә аларның яшәшенең озынлыгына һәм ышанычлылыгына гарантия бирми икән.
- 5.16. Зиратларда каберлекләргә урнаштыру махсус хезмәтләр көчә белән яисә аның рөхсәте белән башка як оешмалары һәм физик затлар тарафыннан махсус хезмәтләр белгечләре тарафыннан аларны урнаштыру буенча эшләргә башкару технологиясен контрольдә тоту мәжбүри. Эшләргә башкаруны эшләр башланыр алдыннан һәм алар тәмамланганнан соң зиратны караучы тикшереп тора.
- Әгәр жайланманың технологиясен үтәмәү алга таба куелган кабер өсте корылмаларына яки алар янында булган башка кабер өстендәге корылмаларга, инженерлык челтәрләренә, аллея һәм юлларны, яшел үсентеләргә каплауга зыян китерсә (бозу, юк итү), эшләргә заказчысы, махсулаштырылган хезмәт комиссиясә тарафыннан төзелгән дефект акты нигезендә, китерелгән зыянны тулысынча капларга тиеш.
- 5.17. Эзерләнгән торган һәм куела торган кабер өемнөре башка күмелгән урыннарда керүгә һәм зиратны төзекләндерү һәм яшелләндерү буенча эшләр башкаруга комачауламаска тиеш.
- Күмелгән урыннарда киртәләр урнаштыру һәм склеплар төзү тыела.
- 5.18. Мактаулы участокны агымдагы карап тоту Бәйрәкәтамак авыл жирлегә зиратларын тотуга жирлек бюджеты акчалары чикләрендә башкарыла. Жирләү урыннарын төзекләндерү буенча өстәмә эшләр башкару зарурилыгына китерә торган, дәүләт һәм жәмгыять алдында аеруча зур казанышларга ирешкән һәм мактаулы урыннарда күмелгән зиратларны хөрмәтләү белән бәйлә аерым чаралар үткәргә бәйлә рәвештә, өстәмә бюджет акчалары һәм бюджеттан тыш фондлар акчалары бүлеп бирелә, шулай ук физик һәм юридик затлар акчасы жәлеп ителә ала.
- 5.19. Мактаулы участок территориясен югары дәрәжәдә төзекләндерүне тәмин итү, анда жирлэнгән затлар истәлегенә лаеклы мөнәсәбәт тәмин итү максатыннан, жирлек башкарма комитеты мактаулы участка тәртип саклау һәм төзекләндерү буенча агымдагы эшләр башкару өчен жаваплы аерым хезмәткәр билгеләргә хокуклы.
- 5.20. Күмелгән жир кишәрлекләргә күмелгән өчен жаваплы гражданныр яки юридик затлар (каберлекләр хужалары) каберне даими карап тора алмаса, алар каберне махсус хезмәт белән карау буенча хезмәт күрсәтүгә килешү тәзи алалар.
- 5.21. Билгелэнгән кабер корылмаларының сакланышын тәмин итү максатларында каберлекләр хужалары яки кабер өстендәге корылмаларның хужалары аларны иминләштерә ала.

6. ЗИРАТЛАРГА БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ, ГРАЖДАННАРНЫҢ ХОКУКЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

6.1. Зиратка килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

6.2. Зират территориясендә түбәндәгеләрне эшләү тыела:

һәйкәлләр, башка кабер корылмалары, мемориаль такталар, зиратны караучы рөхсәтәннән башка урнаштыру, яңадан рәсмиләштерү һәм төшерү;
каберлекләрне, мемориаль такталарны, зират жиһазларын бозарга, территорияне чүпләргә;
яшел үсемлекләрне жимерергә, чәчәкләрне өзәргә;
эт белән керү, йорт хайваннарын көтү, кошлар тоту;
учаклар ягу, грунт өчен, ком яки балчык алу нияте белән чокырлар казу, агач кисү;
спиртлы эчемлекләр эчәргә һәм исерек хәлдә булырга;
зират ябылганнан соң аның территориясендә булу;
төзелеш һәм башка материаллар запасларын калдыру;
зиратны караучы рөхсәтәннән башка каберләрне төзекләндерү буенча нинди дә булса эшләр башкару;
чит милекне үзләштерү, аны күчерү һәм башка үзидарә гамәлләре;
зират территориясенә чит транспорт һәм башка хәрәкәт чараларын карап торучы рөхсәтәннән башка бару;

***Искәрмә.** Инвалидлар һәм өлкәннәр зиратларны караучы белән килешенеп, зиратлар территориясә буенча йөрү өчен жиңел транспорттан файдалана алалар.*

аның балалары һәм хатыны ризалыгыннан башка, вафат булган зат сурәтләнгән рәсем сәнгәте әсәрләрен таратырга.

6.3. Зиратлар территориясендә чәчәкләр, ритуаль билгеләнештәге әйберләр һәм каберлекләрне төзекләндерү материаллары белән сәүдә итү бары тик жирлек башкарма комитеты рөхсәте белән генә башкарыла ала.

6.4. Килеп туган мөлкәт һәм башка бәхәсләр авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан компетенция чикләрендә яисә суд тәртибендә хәл ителә.

6.5. Әлеге кагыйдәләр Бәйрәкәтамак авыл жирлегә Башкарма комитетының мәгълүмат стендларында танышу өчен эленә.

**КҮМҮ ӨЧЕН БИРЕЛГЭН ЖИР
КИШӨРЛЕКЛӨРЕ КҮЛӘМЕ**

	ярым ябылулы зиратларда	гамәлдә булган зиратларда
жәсәдне күмү өчен	1,0 x 2,0 м. при наличии свобод- ного участка земли возле могилы ранее захороненного близ- кого родственника или супруга	1,5 x 2,0 м. в случае последующего родственного захоро- нения не более 3,0 x 2,0 м.
кремациядән соң көл салынган урнаны күмү урыны	0,8 x 1,1 м.	0,8 x 1,1 м.
ограда размерлары	оградалар куелмый	

Титул бите

жирле үзидарэненэ вэкалэтле органы исеме

жирлэу һәм жирлэу эше өлкэсендэ

КАБЕРЛЕКЛӨРНЕ ТЕРКӨУ N ____
КИТАВЫ

(торак пункт исеме)

(зират исеме)

Башланган " __ " _____ 20__ ел

Беткән " __ " _____ 20__ ел

Каберлеклэрне теркөү кенэгэсененэ титул бите формасы

(китап бите)

Күмелгән урынны рәсмиләштерү	Ф. И. А. умершего	Үлүченен яше	Үлгән кене	Күмгән кен	ЗАГС тарафынан бирелгән үлү турындагы туныклык санен һәм кене	Кайсы ЗАГС тарафынан бирелгән	Кабер казучының фамилиясе	Участок, сектор саны Күмү урыны номеры	Күмү урыны өчен жаваплы кешенен адресы һәм номеры
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Күмү теркөлү китабының таблицасы формасы

<p>_____гражданинга, ул каберлек хужасы булып тору турында бирелгән Үлгән _____ _____каберлеге зират, участок N _____, рәт _____ Кабер өсте язмалары _____ Инвентарь саны _____ Куелган" ____" _____ г. М.П. Зират караучы</p>	<p>Кабергә кабаттан күмү оештырылган _____ _____ Үлгән кеше " ____ " _____ г. _____ (Ф.И.А.) Һәм китапта _____сан астына рәсмиләштерелгән _____ " ____ " _____ г. М.У. Зират караучы _____ </p>
--	--

Бәйрәкәтамак авыл җирлеге
зиратларын карап тоту кагыйдәләренә
4 кушымта

Бәйрәкәтамак авыл җирлеге башлыгына
_____ (кемнән)

Адресы:

ГАРИЗА

_____ жәсәден җирлектә
урнашкан зиратның мактаулы участогында күмүне сорыйм

_____,
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)
19__ елда туган, "__" _____ 20__ елда үлгән,

(казанышлар, бүләкләр, исемнәр, мәрхүмнең аерым казанышлары
күрсәтергә)

Раслый торган документлар күчермәләре кушымта итеп бирелә.

Мәрхүмнең ихтыярын башкаручы
(җирләү бурычын үз өстенә алган зат)

имза

"__" _____ 20__ ел

КАРАР

_____ жәсәден күмү рәхсәт ителә.

Җирлекнең башкарма комитет җитәкчесе _____:

М.У.

Бәйрәкәтамак авыл җирлеге башлыгы:

З.М.Әһлиева

М.У.

Бәйрәкәтамак авыл жирлеге
зиратларын карап тоту кагыйдәләренә
5 кушылта

Башкарма комитет житәкчесенә

_____ (кемнән)

Адресы:

ГАРИЗА

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)
гәүдәсен күмүне сорыйм

_____, 19__ елда туган, үлгән кешене
(20__ елда., в 20__ елда күмелгән жирлекнең мактаулы кешеләре күмелгән урынга
күмергә рөхсәт бирүгезне сорыйм _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

_____ туганлык мөнәсәбәтләре дәрәжәсе, жирләү өчен нигезләр

_____ жирләнгән урын чикләрендә. Бу урында жирләнүгә өстенлекле хокукы булган башка туганнары юк.

Раслаучы документларның күчермәләрен тапшырам.

Мәрхүмнең ихтыярын башкаручы
(жирләү бурычын үз өстенә алган зат)

имза

" ____ " _____ 20__ г.

КАРАР

_____ жәсәден күмү рөхсәт ителә.

Жирлекнең башкарма комитет
житәкчесе _____:

_____ М.У.

Бәйрәкәтамак авыл
жирлеге башлығы

З.М.Әһлиева